

Oporezivanje autorskih naknada

Autor ste književnog, znanstvenog ili umjetničkog djela ili računalnog programa?
Znate li koje se poreze i obvezne doprinose plaća po osnovi autorskih naknada?

III. dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 14. srpnja 2010. godine

Ova brošura će Vam objasniti koje su Vaše obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa u vezi s oporezivanjem autorskih naknada, te kako ćete ispuniti obveze i ostvariti prava.

Ako i nakon što pročitate ovu brošuru ostanu neke nejasnoće u vezi s Vašim obvezama i pravima, dodatna pojašnjenja možete potražiti na Internet stranicama Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, i to na web adresi: www.porezna-uprava.hr, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Sadržaj:

1. Uvod.....	3
2. Porez na dohodak.....	5
2.1 Porez na dohodak od drugog dohotka.....	5
2.2 Porez na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga.....	10
3. Priraz porezu na dohodak.....	26
4. Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke.....	29
5. Poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke.....	31
6. Porez na dobit.....	32
7. Porez na dodanu vrijednost (PDV).....	35
8. Obvezni doprinosi.....	40
9. Propisi.....	48

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik

Biblioteka Porezni priručnici i brošure

Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320

Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363

Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr

Uređivački odbor: mr. sc. Zlatko Fabijančić, Željko Glavaš, dr. sc. Mirjana Jerković,

mr. sc. Ivica Mladineo, dr. sc. Katarina Ott, Dinka Salmić, Stanko Zorica

Računalni slog i tisak: DENONA d.o.o., Zagreb, Getaldićeva 1

Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

? Što su to autorske naknade?

To su naknade što se isplaćuju u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.

? Koje se poreze obračunava i plaća po osnovi primljenih autorskih naknada?

Iz tih se naknada i primitaka obračunavaju i plaćaju slijedeći porezi:

1. Porez na dohodak

1.1 *Porez na dohodak od drugog dohotka* – obračunava, obustavlja i plaća isplatiatelj prilikom svake isplate naknade za isporučeno autorsko djelo, a taj primitak nije plaća iz radnog odnosa, niti primitak za obavljenju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja

1.2 *Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja* – na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga utvrđuju i plaćaju autori koji samostalno obavljaju samostalnu djelatnost na temelju koje su obvezno osigurani, a doprinose plaćaju prema rješenju Porezne uprave i u Poreznoj upravi su upisani u Registar poreznih obveznika

I Iznimno, porezni obveznici autori koji obavljaju samostalnu djelatnost novinara i umjetnika u idućoj godini ne moraju voditi poslovne knjige kad prelaze na utvrđivanje drugog dohotka ako do kraja tekuće godine u pisanom obliku izvijeste Poreznu upravu da će im od početka naredne godine predujmome poreza na dohodak za obavljenju umjetničku djelatnost obračunavati, obustavljati i plaćati isplatiitelji primitaka (kao u poglavlju 2.1).

2. **Porez na dobit** – obračunava i plaća autor obveznik poreza na dohodak kad ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, ili ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak i nakon što se o usvajanju tog zahtjeva izda pozitivno rješenje
3. **Porez na dodanu vrijednost (PDV)** – obračunava i plaća autor obveznik PDV-a ako je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka bila veća od 85.000,00 kn
4. **Prerez porezu na dohodak** – obračunava i plaća autor obveznik poreza na dohodak ako je prerez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta
5. **Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke** – obračunava, obustavlja i plaća isplatiatelj prilikom svake isplate naknade za isporučeno autorsko djelo od 1. listopada 2009. do 31. kolovoza 2010. godine ako je *ukupni mjesečni primitak* od autorske naknade veći od 3.000,00 kn, a od 1. rujna do 31. prosinca 2010. godine ako je taj primitak veći od 6.000,00 kn
6. **Poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke** – obračunava i plaća autor obveznik poreza na dohodak koji dohodak utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti prema podacima iz poslovnih knjiga ako je od 1. listopada 2009. do 31. kolovoza 2010. godine *prosječni mjesečni primitak* od autorskih naknada veći je od 3.000,00 kn, a od 1. rujna do 31. prosinca 2010. godine ako je *prosječni mjesečni primitak* veći od 6.000,00 kn.

? Što je osnova za isplatu autorske naknade?

Zaključen pisani ugovor s autorom kojim se stječe pravo na korištenje autorskog djela, u skladu s propisima o autorskom pravu i srodnim pravima, i račun koji autor ispostavlja za isporučeno autorsko djelo. Ako je riječ o primitku za isporuku autorskog djela za koji nije obvezatno zaključivanje ugovora u pisanom obliku, sukladno odredbama propisa o autorskom pravu i srodnim pravima, isplatitelj primitka dužan je u svojim evidencijama osigurati podatke o vrsti isporuke i dokaze da je isporuka obavljena, te o isplaćenju naknadi za korištenje autorskog prava.

✎ Kada se isporučuje umjetničko djelo potrebno je osigurati potvrdu mjerodavne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije kojom se potvrđuje da je predmet isporuke umjetničko djelo.

? Kako se oporezuju primici što ih poslodavci isplaćuju svojim radnicima za isporučena autorska djela?

Primici za autorska djela što ih radnici stvaraju u radnom odnosu, obavljajući redovne radne obveze ili po uputama poslodavca, smatraju se plaćom i oporezuju se porezom na dohodak od nesamostalnog rada.

✎ Iznimno, ako poslodavci isplaćuju svojim radnicima autorske naknade na temelju ugovora o autorskim i srodnim pravima isplaćene naknade su primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak (vidi poglavlje 2.1).

? Je li propisana obveza doprinosa po osnovi primitaka od autorskih naknada što se isplaćuju fizičkim osobama?

Od obveze doprinosa izuzeti su primici što se isplaćuju fizičkim osobama po osnovi autorskih naknada i naknada za isporučeno umjetničko djelo kada se od tih primitaka utvrđuje drugi dohodak i oporezuju se porezom na dohodak od drugog dohotka.

? U kojim je slučajevima propisana obveza doprinosa fizičkim osobama ili za fizičke osobe koje ostvaruju primitke od autorskih naknada?

U određenim slučajevima, ovisno o:

- statusu u obveznom osiguranju, te
- o načinu oporezivanja primitaka po osnovi autorskih naknada i
- o statusu samostalnog umjetnika, prema odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.

2. Porez na dohodak

2.1 Porez na dohodak od drugog dohotka

? Što je drugi dohodak po osnovi primljenih autorskih naknada?

To je razlika između svakog pojedinačnog primitka što se ne smatra primitkom od slobodnih zanimanja ili od nesamostalnog rada (plaće) i propisanih izdataka.

? Tko je porezni obveznik?

Autor koji ostvaruje oporezive primitke.

- I Isplatiatelj primitka je solidarni dužnik u postupku obračunavanja i plaćanja predujma poreza na drugi dohodak.

? Moraju li se autori porezni obveznici prijaviti u Registar poreznih obveznika?

Za autore obveznike poreza na dohodak od drugog dohotka nije propisana takva odredba, osim za:

1. autore porezne obveznike koji ostvaruju drugi dohodak izravno iz inozemstva, i
2. autore porezne obveznike koji obavljaju samostalne djelatnosti novinara i umjetnika, a dohodak od djelatnosti utvrđuju na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i osigurani su po toj osnovi, kad prelaze na oporezivanje po odbitku.

? Jesu li obveznici koji ostvaruju drugi dohodak dužni voditi poslovne knjige?

Ti porezni obveznici ne moraju voditi poslovne knjige i evidencije, osim kad se prijave u Registar poreznih obveznika s namjerom da dohodak utvrđuju na način propisan za slobodna zanimanja na temelju poslovnih knjiga i evidencija. Pisani zahtjev za promjenom načina utvrđivanja i oporezivanja dohotka podnosi se u nadležnoj ispostavi Porezne uprave na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti, ili do kraja tekuće godine za iduću godinu.

? Što su primici pri utvrđivanju dohotka od drugog dohotka?

Autorske naknade isplaćene prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima.

? Koje se izdatke priznaje?

30% primitka što su ih fizičke osobe ostvarile po osnovi:

1. autorskih naknada što su isplaćene prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (uključujući i naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost),
2. primitaka od profesionalnih djelatnosti novinara i umjetnika koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju Porezne uprave, a porez na dohodak obračunava i obustavlja isplatiatelj primitka (u izdatke u visini 30 % uključeni su i doprinosi za obvezna osiguranja koji se plaćaju prema rješenju Porezne uprave),

3. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetničke, artističke, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti, djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama.

I Fizičkim osobama koje ostvaruju autorske naknade za umjetničko djelo priznaje se i 25 % neoporezivog dijela od ostvarene naknade za umjetničko djelo u skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Umjetničko djelo određuje se prilikom isplate autorske naknade potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu. Podatke o strukovnim umjetničkim udrugama i ovlaštenim agencijama daje Ministarstvo kulture.

? Obračunavaju li se obvezni doprinosi iz isplaćenih autorskih naknada?

Ne, zato jer se, prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja drugim dohotkom ne smatraju primici što su ostvareni po osnovi naknade za iskorištavanje autorskog prava i naknade za isporučeno umjetničko djelo.

? Kako se obračunava predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

U narednoj tablici prikazani su porezni obveznici, porezne osnovice, obveznici obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak od drugog dohotka, porezna stopa i krajnji rok za uplatu predujma:

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza	Porezna stopa	Rok za uplatu predujma
Rezydent primatelj autorske naknade	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka	isplatitelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezydent umjetnik i novinar primatelj autorske naknade koji je osiguran po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaća prema rješenju Porezne uprave	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka	isplatitelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezydent primatelj naknade za isporučeno umjetničko ili kulturno djelo	primitak umanjnjen za 55% ¹	isplatitelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade

¹ 30% porezno priznati izdatak + 25% neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo (umjetničko djelo se prilikom isplate autorskog honorara određuje potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije upisane u Registar umjetničkih organizacija pri Ministarstvu kulture)

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza	Porezna stopa	Rok za uplatu predujma
Nerezident za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti, te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama	primitak umnjen za 30% porezno priznato izdatka ²	isplatelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezident primatelj autorske naknade izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatelja	primitak umnjen za 30% porezno priznato izdatka ²	primatelj autorske naknade	25%	8 dana od dana primitka

Primjeri obračunavanja predujma poreza na dohodak iz primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak i pririz porezu na dohodak:

R. br.	OPIS	Autor nije obveznik PDV-a, stopa pririza je 10%	Autor je obveznik PDV-a, stopa pririza je 10%	Autor je obveznik PDV-a, stopa pririza je 10%
1	Primitak po osnovi drugog dohotka (u kunama)	2.800,00	5.000,00	10.000,00
2	Obračunata svota PDV-a u ispostavljenom računu (r.br. 1 x 23%)	0,00	1.150,00	2.300,00
3	Ukupno (r. br. 1 + r. br. 2)	2.800,00	6.150,00	12.300,00
4	Porezno priznati izdatak (r. br. 1 x 30%)	840,00	1.500,00	3.000,00
5	Dohodak (r. br. 1 - r. br. 4)	1.960,00	3.500,00	7.000,00
6	Porez po stopi od 25% (r. br. 5 x 25%)	490,00	875,00	1.750,00
7	Pririz porezu na dohodak (r. br. 6 x stopa pririza)	49,00	87,50	175,00
8	Ukupno porez i pririz (r. br. 6 + r. br. 7)	539,00	962,50	1.925,00
9	Neto primitak (r. br. 1 - r. br. 8)	2.261,00	4.037,50	8.075,00
10	Osnovica posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke (r. br. 1 - r. br. 8)	--	--	8.075,00
11	Porezna stopa	--	--	4%
12	Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke (r. br. 10 x r. br. 11)	0,00	161,50	323,00
13	Za isplatu bez PDV-a (r. br. 9 - r. br. 12)	2.261,00	4.037,50	7.752,00
14	Za isplatu - s PDV-om (r. br. 9 - r. br. 12 + r. br. 2)	--	5.187,50	10.052,00

² Ako je ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja drugačije određeno primjenjuju se odredbe međunarodnog ugovora

? Na koji se račun uplaćuje predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

Na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, i to na ovaj način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje	
Hitnost: ☐ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA ☒ ISPLATA ☐	
IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
Račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine	
Poziv na broj odobrenja: 1001005 - 17XXX1200X	
XXXX - XXXXXXXXXXXXX	
Porez na dohodak i prirez porezu na dohodak	
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nadlogavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Za fizičku osobu nerezidenta upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu isplatitelja

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

Upisuje se brojeva oznaka vrste poreza

1465 – Predujam poreza i prireza na drugi dohodak po osnovi autorskih naknada isplaćenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava

1473 – Predujam poreza i prireza na drugi dohodak nerezidenta za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne, likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radijom i televizijom te zabavnim priredbama

1830 – Predujam poreza i prireza na drugi dohodak po osnovi naknada za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost

1848 – Predujam poreza i prireza na drugi dohodak po osnovu profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju

? Postoji li obveza dostavljanja izvješća o drugom dohotku?

Isplatitelji primitaka, a i sam porezni obveznik ako autorsku naknadu prima izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatitelja, obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostavljati obrazac IDD do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

? Moraju li isplatitelj izdati potvrde autorima kojima isplaćuju primitke po osnovi drugog dohotka?

Na kraju godine isplatitelj koji autorima isplaćuju primitka od kojih se utvrđuje drugi dohodak obvezan im je dati potvrde o:

1. visini pojedinačnih i ukupnih godišnjih primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak,
2. postotku i iznosu priznatih izdataka pri isplati,
3. iznosu dohotka,
4. nadnevkuplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak,
5. iznosu neto isplate.

? Jesu li obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka dužni podnijeti godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak po isteku godine u kojoj su ostvarili primitke?

Ovi porezni obveznici nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave za ostvareni drugi dohodak (ako su predujmovi poreza na dohodak i propisani prirez plaćeni u skladu sa zakonskim odredbama), a pod uvjetom da nisu obveznici podnošenja godišnje porezne prijave po osnovi ostalih izvora dohotka za koji se godišnja prijava mora obvezno podnijeti.

Iznimno, oni su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu za ostvareni drugi dohodak u narednim slučajevima:

1. ako su kao rezidenti Republike Hrvatske ostvarili drugi dohodak izravno iz inozemstva, pri čemu od tog dohotka nisu u tuzemstvu plaćeni predujmovi poreza na dohodak, ili su u tuzemstvu plaćeni u iznosu manjem od iznosa koji bi se obračunao prema odredbama Zakona o porezu na dohodak,
2. ako isplatelj primitka (ili sam porezni obveznik, ako je to dužan učiniti) nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na drugi dohodak i prireza porezu na dohodak,
3. ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plate porez na drugi dohodak i prirez porezu na dohodak.

I Porezni obveznik je dužan u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati samo dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada. Ako uz dohodak za koji je obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu i dohodak od nesamostalnog rada iskaže i dohodak iz ostalih izvora obvezan je iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju.

? Priznaju li se u godišnjem obračunu poreza paušalni izdaci i neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo ako ih isplatelji autorskih naknada nisu uključili pri obračunu predujma poreza?

Ako tijekom poreznog razdoblja pri plaćanju predujma poreza na dohodak nisu iskorišteni porezno priznati izdatak (30%) i neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo (25%) ne može ih se priznati u godišnjem obračunu poreza pri podnošenju godišnje porezne prijave.

I Iznimno, ako isplatelj autorske naknade pri obračunu i uplati predujma poreza na dohodak nije uzeo u obzir izdatke na koje porezni obveznik ima pravo, može tijekom tekućeg poreznog razdoblja od idućih isplata autorskih naknada obaviti ispravak više obustavljenog i uplaćenog poreza, ili manje plaćenog poreza, pri plaćanju predujma poreza na dohodak po toj osnovi.

? U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na slijedeći račun:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost: PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
	Poziv na broj zaduženja
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
Račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine	68 1001005 – 17XXX1200X
Statističko obilježje: Sifra opisa plaćanja: Opis plaćanja	Poziv na broj odobrenja: 1619 – XXXXXXXXXXXX
Datum valute/uplate/isplate	Opis plaćanja: Porez na dohodak i prirez porezu na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi
Datum podnošenja	Ovjera nalagodavca: Ovjera banke
Potpis primatelja	

Obr. HIB-1-04/01

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

2.2 Porez na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga

Što se u poreznom smislu smatra djelatnostima slobodnih zanimanja?

To su profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak.

I Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

Što je to dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

Razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju, i to prema načelu blagajne. To znači da se primici utvrđuju tek nakon primljenih uplata, a izdaci nakon obavljenih isplata.

Porezno razdoblje je kalendarska godina, ili samo dio godine u kojem je porezni obveznik poslovao, i to u slučaju:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident, ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,
2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

- I** Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.
- I** Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak što se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak.

? Koje su propisane poslovne knjige?

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak propisane su slijedeće poslovne knjige i evidencije:

1. Knjiga primitaka i izdataka,
2. Evidencija o tražbinama i obvezama,
3. Knjiga prometa³ i
4. Popis dugotrajne imovine.

- I** Ako su porezni obveznici u sustavu PDV-a tada moraju voditi i Knjigu ulaznih računa i Knjigu izlaznih računa, ali ne moraju voditi Evidenciju o tražbinama i obvezama.

? Tko je porezni obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

1. Autor koji ostvaruje dohodak.

- I** Ako više autora zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svaki autor zasebno, i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.

2. Autorov nasljednik za sve porezne obveze što proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak što mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.

? Mora li porezni obveznik prijaviti Poreznoj upravi početak i prestanak obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja?

Autor koji je obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga dužan je najkasnije u roku 8 dana od početka i prestanka obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja, ili početka i prestanka ostvarivanja primitaka od te djelatnosti, podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kako se na početku obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dohodak?

Autor koji započinje samostalno obavljati djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave. Nakon što podnese godišnju poreznu prijavu rješenjem se utvrđuje porezna obveza za porezno razdoblje u kojemu je počeo obavljati djelatnost. Nakon toga Porezna uprava izdaje rješenje o predujmu poreza na dohodak, najkasnije do kraja mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je

³ Porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka, ili u evidencijama propisanim drugim zakonima, te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se ostvaruju gotovinski primici.

godišnja porezna prijava podnesena. Porezno rješenje je na snazi do njegove izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predujma. Obveza plaćanja predujma poreza na dohodak počinje od mjeseca u kojemu je rješenje o plaćanju predujma izdano.

? Može li porezni obveznik uputiti zahtjev Poreznoj upravi za smanjenje visine predujma?

Porezni obveznik to može učiniti. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave.

? U kojem se roku i na koji račun plaćaju predujmovi poreza na dohodak od samostalne djelatnosti?

Najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, i to na slijedeći račun:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje	
Hitnost ☐ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA ☒ ISPLATA ☐	
IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
Račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine	
Statističko obilježje: Sifra opisa plaćanja Opis plaćanja	68 1001005 - 17XXX1200X 1430 - XXXXXXXXXXXX
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalagodavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika

Upisuje se OIB – Osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

? Kako se izračunava godišnji porez na dohodak od slobodnog zanimanja?

Na slijedeći način:

- + Poslovni primici što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Poslovni izdaci što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Iznos plaća novozaposlenih osoba
- Iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona
- Iznos izdataka za istraživanje i razvoj
- Preneseni gubitak, nakon umanjenja za nabrojane izdatke, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.
- ➡ Porezni gubitak koji se ne može odbiti u poreznom razdoblju u kojemu je nastao prenosi se i nadoknađuje umanjenjem dohotka po osnovi kojega je utvrđen, i to najviše sljedećih 5 godina (poreznih razdoblja), a može se odbiti samo od dohotka od slobodnih zanimanja.
- = **Dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje prema poslovnim knjigama.**

? Što se smatra poslovnim primicima?

1. Sva dobra (novac, stvari, prava, usluge i drugo) što ih autor primi u poreznom razdoblju obavljanjem samostalne djelatnosti,
2. Iznosi državnih pomoći, poticaja i potpora za samostalnu djelatnost,
3. Izuzimanja, osim izuzimanja u novcu,
4. Primici od otuđenja ili likvidacije djelatnosti,

I Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

5. Iznos otpisanog duga, ako vjerovnik (kreditor) poreznom obvezniku otpiše dugove po osnovi kredita za nabavu stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine,
6. Primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja u slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine,
7. Naplaćene zatezne kamate na potraživanja iz poslovnih odnosa,
8. Priljeni predujmovi
9. Svi drugi primici po osnovi i u svezi obavljanja samostalne djelatnosti.

I Priljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak.

? Kolike su neoporezive naknade, potpore, nagrade i drugi primici obveznika poreza na dohodak od slobodnih zanimanja i njegovih radnika?

Porezni obveznik koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja kao osnovnu djelatnost i koji je po toj osnovi obvezno osiguran i upisan u registar obveznika poreza na dohodak može za sebe i svoje radnike koristiti slijedeće neoporezive naknade, potpore, nagrade i druge primitke:

Naknade	Neoporezivo
Prijevozni troškovi na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi noćenja na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte
Troškovi prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza
Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe	do 2,00 kn po prijednom kilometru
Naknada razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske	svota naknade
Naknada plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda	svota naknade

Naknade	Neoporezivo
Naknada plaće zbog privremene spriječenosti za rad što je isplaćena na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb, i na jednokratni dodatak zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza koji isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema posebnom propisu	svota naknade
Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu ⁴	svota naknade
Naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj	svota naknade i nagrade
DNEVNICE	
Dnevnice u zemlji – preko 12 sati dnevno	do 170,00 kn
Dnevnice u zemlji – više od 8 a manje od 12 sati dnevno	do 85,00 kn
Dnevnice u inozemstvu	do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna
DODACI	
Terenski dodatak u zemlji na ime pokrića troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u zemlji, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 170,00 kn dnevno
Terenski dodatak u inozemstvu na ime pokrića troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u inozemstvu, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 250,00 kn dnevno
Pomorski dodatak	do 250,00 kn dnevno
Pomorski dodatak na brodovima međunarodne plovidbe	do 400,00 kn dnevno
Naknada za odvojeni život od obitelji	do 1.600,00 kn mjesečno
POTPORE	
Sindikalne socijalne pomoći što se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata	iznos socijalne pomoći
Invalidnost radnika	do 2.500,00 kn godišnje
Smrt radnika	do 7.500,00 kn

⁴ Navedeno se primjenjuje i na nagodbe sklopljene s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješavanje spora i na nagodbe postignute u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema Zakonu o mirenju.

Naknade	Neoporezivo
Smrt člana uže obitelji radnika (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu)	do 3.000,00 kn
Bolovanja radnika duže od 90 dana (razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)	do 2.500,00 kn godišnje
Potpora za novorođeno dijete	do visine jedne proračunske jedinice propisane Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna RH (3.326,00 kn za 2010. g.)
DAROV I PRIGODNE NAGRADE	
Dar djetetu do 15 godina starosti	do 600,00 kn godišnje
Prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmor sl.)	do 2.500,00 kn godišnje
Nagrade radnicima	
Za navršениh 10 godina radnog staža	do 1.500,00 kn
Za navršениh 15 godina radnog staža	do 2.000,00 kn
Za navršениh 20 godina radnog staža	do 2.500,00 kn
Za navršениh 25 godina radnog staža	do 3.000,00 kn
Za navršениh 30 godina radnog staža	do 3.500,00 kn
Za navršениh 35 godina radnog staža	do 4.000,00 kn
Za navršениh 40 godina radnog staža	do 5.000,00 kn
OTPREMNINE	
Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	do 8.000,00 kn
Otpremnine radi poslovno i osobno uvjetovanih otkaza prema Zakonu o radu	do 6.400,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
Otpremnine radi ozljede na radu ili profesionalne bolesti	do 8.000,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca

? Jesu li oporezivi primici što ih fizičke i pravne osobe bez naknade daju osobama koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću?

Poslovnim primicima po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga ne smatraju se, sukladno članku 20. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, iznosi primljeni od pravnih i fizičkih osoba do 20.000,00 kuna godišnje za obavljanje te djelatnosti, pod uvjetom da o primljenim iznosima posjeduju vjerodostojne isprave (nalog za prijenos, potvrdu o primitku stvari, prava i usluga i drugo).

? Što su to izuzimanja?

Sve vrijednosti što ih autor izuzme iz djelatnosti za svoje potrebe, potrebe svoga domaćinstva ili druge potrebe, a koje nisu u svezi s obavljanjem njegove djelatnosti i smatraju se poslovnim primicima u trenutku kad su izuzeti.

I Izuzimanja mogu biti u obliku financijske imovine (novca, vrijednosnih papira, i drugo), robe, proizvoda, kao i korištenja dobara i usluga. Izuzimanja u obliku financijske imovine ne utječu na dohodak od samostalne djelatnosti.

? Koje se poslovne izdatke porezno priznaje?

Samo one izdatke o kojima postoje uredne isprave i koji su izravno vezani uz ostvarivanje primitaka.

? Što su poslovni izdaci od slobodnih zanimanja kad se dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama?

1. Svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka, a u svezi su neposrednog obavljanja djelatnosti. Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge što služe za stjecanje dohotka priznaju se u visini nabavne cijene ili proizvodnog troška,
2. Sva ulaganja, osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu,
3. Predujmovi dani za neisporučenu robu i neobavljene usluge

I Predujmovi za nabavu dugotrajne imovine ne priznaju se kao poslovni izdatak.

4. Knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine što su se vodila, ili su se u skladu s propisima trebala voditi u popisu dugotrajne imovine,
5. Troškovi otuđenja i likvidacije djelatnosti (plaćanje javnobilježničkih i odvjetničkih usluga, i slično),

I U slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine, u poslovne primitke ulaze primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja, a u poslovne izdatke ulazi preostala knjigovodstvena vrijednost tih stvari ili prava utvrđena na kraju mjeseca otuđenja. Za stvari ili prava što nisu uneseni u Popis dugotrajne imovine knjigovodstvena vrijednost se izračunava na temelju isprava o nabavi, a ako nema isprava o nabavi onda procjenom.

6. Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti, plaćene zatezne kamate na obveze iz poslovnih odnosa i jednokratne naknade, te drugi izdaci u svezi s odobravanjem kredita,

I Izdacima se ne smatraju plaćene zatezne kamate zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja (poreza, obveznih doprinosa, i drugo).

7. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
8. Izdaci za plaće i obvezne doprinose na plaću radnika u visini stvarnih isplata,
9. Iznosi naknada, potpora i nagrada poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti za njih osobno i za zaposlene radnike,
10. Iznos plaća novozaposlenih osoba,
11. Iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona,
12. Rashodi nastali po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist radnika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobro-

voljnom mirovinskom fondu koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno do 6.000,00 kuna godišnje,

13. Iznos izdataka za istraživanje i razvoj,

- Izdaci istraživanja i razvoja što se mogu pripisati konkretnom projektu istraživanja i razvoja. Ovi se izdaci priznaju pod uvjetom da porezni obveznik ima svu potrebnu dokumentaciju za određeni istraživačko-razvojni projekt, kao što su godišnji operativni planovi razvoja projekta, projektna dokumentacija, analize i istraživanja, te uredna dokumentacija o svim izdacima projekta (ugovori, računi i ostala obračunska dokumentacija i dokazi o plaćanju). Izdaci istraživanja i razvoja dodatno umanjuju dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi.

14. Otpis dugotrajne imovine (amortizacija) na način i prema stopama što su propisani Zakonom o porezu na dobit.

- Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine⁵ priznaje se kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po linearnoj metodi, a prema amortizacijskom vijeku, primjenom narednih godišnjih amortizacijskih stopa:

Opis	Amortizacijski vijek	Amortizacijska stopa
Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20 godina	5%
Osnovno stado i osobni automobili	5 godina	20%
Nematerijalna imovina, oprema, vozila (osim osobnih automobila) i mehanizacija	4 godine	25%
Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2 godine	50%
Ostala nespomenuta imovina	10 godina	10%

- Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti.
- Amortizacija se obračunava pojedinačno. Amortizaciji ne podliježe zemljište, šuma i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture te umjetnička djela.
- Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive tako obračunana amortizacija smatra se porezno priznatim rashodom.
- Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u upotrebu.
- Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod od kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u upotrebi.
- Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena. Iznimno, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranoj svoti u porezni rashod se priznaje neamortizirani trošak nabave umanjen

⁵ Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 3.500,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana.

za revaloriziranu svotu koja je do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način i uništenja uključena u prihode.

- Ne priznaje se kao porezni rashod amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu.
- Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.
- Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama (prema nabavnoj vrijednosti i akumuliranoj amortizaciji) do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja
- Poreznom obvezniku koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor priznaje se kao rashod amortizacija takve imovine pod slijedećim uvjetima:

1. porezni obveznik je registriran za djelatnost iznajmljivanja i prijevoza plovilima i zrakoplovima, odnosno za djelatnost iznajmljivanja apartmana i kuće za odmor, i
2. po osnovi korištenja plovila i zrakoplova ostvaruje u poreznom razdoblju prihod najmanje u visini od 7% nabavne vrijednosti takve imovine, i
3. po osnovi korištenja apartmana i kuće za odmor ostvaruje u poreznom razdoblju prihod najmanje u visini od 5% nabavne vrijednosti takve imovine.

Porezni obveznik koji u poreznom razdoblju ne ispuni nabrojane uvjete dužan je za to porezno razdoblje uvećati poreznu osnovicu za rashod amortizacije takve imovine, te za sve pripadajuće troškove koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine. Poreznom obvezniku čija je imovina (plovila, zrakoplovi, apartmani i kuće za odmor) u prethodnim poreznim razdobljima amortizirana priznaju se troškovi koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine ako u poreznom razdoblju ispunjava nabrojane uvjete. Ako porezni obveznik te uvjete ne ispuni u poreznom razdoblju uvećava mu se porezna osnovica za sve pripadajuće troškove što su nastali korištenjem takve imovine. Poreznom obvezniku koji koristi plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor temeljem poslovnog najma priznaju se troškovi najma takve imovine, te troškovi nastali po osnovi korištenja te imovine pod uvjetom da je porezni obveznik u poreznom razdoblju po osnovi korištenja takve imovine ostvario prihod najmanje u visini troškova najma. Ako porezni obveznik ne ispuni navedeni uvjet uvećava mu se porezna osnovica za trošak najma takve imovine i pripadajuće troškove nastale po osnovi korištenja takve imovine.

- Ne priznaju se rashodi amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost.

? **Smatraju li se otplate kredita i zajmova poslovnim izdatkom?**

Otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

? **Koje se izdatke porezno ne priznaje?**

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darovi s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdaci za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdaci za korištenje osob-

- nih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugi slični izdaci) u visini troškova što su nastali iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom,
2. porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, besplatne isporuke, kao i drugi slični izdaci,
 3. primici autora iznad propisanih iznosa po osnovi naknada, potpora i nagrada,
 4. dnevnice i troškovi službenog putovanja iznad propisanih iznosa,
 5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz autora i zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdaci smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava, i
 6. drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.

? Moraju li obveznici poreza na dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga podnositi godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak?

Ti su porezni obveznici dužni po toj osnovi podnositi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

- I** Ako obavljaju zajedničku djelatnost tada je nositelj djelatnosti obavezan, do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu, podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kako se u godišnjoj poreznoj prijavi utvrđuje ukupnu godišnju osnovicu poreza na dohodak?

Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjeno za osobni odbitak za rezidenta.

- I** Dohodak od samostalne djelatnosti što rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se za:
 1. iznos plaća novozaposlenih osoba
 2. iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naučavanje za obrtnička zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona,
 3. iznos izdataka za istraživanje i razvoj,
 4. preneseni gubitak, nakon umanjenja iz točke 1., 2. i 3., koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

? Što je to osobni odbitak i kako se izračunava?

To je neoporezivi dio dohotka, a izračunava se na slijedeći način:

OSOBNI ODBICI (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO- PLANINSKIH PODRUČJA		1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		3. SKUPINA PODRUČJA POSEB- NE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO- PLANISKA PODRUČJA	
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)
Osnovni osobni odbitak	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine, najmanje 1.800,00, a najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 21.600,00, a najviše do 38.400,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, a najviše do 38.400,00
Udržavani članovi uže obitelji te bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Prvo dijete	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Drugo dijete	0,7	1.260,00	15.120,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
Treće dijete	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Četvrto dijete	1,4	2.520,00	30.240,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
Peto dijete	1,9	3.420,00	41.040,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	540,00	6.480,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
<u>Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu</u>	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00

? Tko se smatra uzdržanim članom uže obitelji?

Bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe i očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom i uzdržavana djeca ako njihovi oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici što se ne smatraju dohotkom na godišnjoj razini ne prelaze 10.800,00 kuna.

- I** Iznimno, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta, potpora za novorođenče i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.
- I** Djetetom se smatra dijete kojega uzdržavaju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke, kao i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja, ako je prijavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.
- I** Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je invalidnost ili tjelesno oštećenje utvrđeno rješenjem što je doneseno prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju, kao i prema drugim posebnim propisima.
- I** Ako se traži preraspodjela osobnog odbitka tijekom poreznog razdoblja Porezna uprava za oba porezna obveznika obavlja izmjene poreznih kartica (Obrazaca PK), te ih dostavlja poreznim obveznicima, odnosno njihovim poslodavcima/isplateljima primitaka (plaće) i mirovine.
- I** Ako se traži preraspodjela osobnog odbitka po podnesenim godišnjim poreznim prijavama Porezna uprava obavlja raspodjelu osobnog odbitka za oba porezna obveznika.

? Za koje se svote rezidentu može u godišnjoj prijavi poreza na dohodak za 2010. godinu uvećati osobni odbitak?

Nakon što se dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak, dio osobnog odbitka za uzdržavane članove i dio osobnog odbitka za osobnu invalidnost ili invalidnost uzdržavanih članova rezidentu se osobni odbitak u obračunu za 2010. godinu može uvećati:

1. Za svotu plaćenu za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje,
2. Najviše do **6.000,00 kuna u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2010. godine** (uključujući i uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i dodatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja što su uplaćene tuzemnim osigurateljima) za naredne svote i ulaganja:
 - 2.1 Za svotu stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili dodatnoga zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene,

- 2.2 Za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja što se financira iz vlastitih sredstava (uvećanje osobnog odbitka priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka), i/ili što se financira sredstvima iz namjenskog stambenog kredita (uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu),
 - 2.3 Za održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi (ako se financira iz vlastitih sredstava uvećanje osobnog odbitka priznaje se za izdatke na osnovi izvornih računa registriranih izvođača radova za utrošeni materijal i/ili usluge, a ako se financira sredstvima iz namjenskog stambenog kredita uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu),
 - 2.4 Za svotu plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca, osim ako obveznik plaća zaštićenu najaminu prema posebnom zakonu,
3. Za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost prima-telja darovanja.

? Za koje se svote nerezidentu može uvećati osobni odbitak?

Nakon što se dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak nerezidentu se osobni odbitak može uvećati:

1. Za svotu plaćenu za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje,
2. Za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost prima-telja darovanja.

? Kad se priznaje uvećani osobni odbitak?

Prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak za 2010. godinu, a na temelju podne-sene godišnje porezne prijave.

? Kome se podnosi godišnju prijavu poreza na dohodak?

Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja primitaka ili većeg dijela njegove imovine, odnosno prema mjestu u kojem je pretežno obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

? Po kojim se stopama obračunava i plaća porez na dohodak po godišnjoj prijavi za 2010. godinu?

Po stopama što su prikazane u ovoj tablici:

Godišnja porezna osnovica do 30. lipnja 2010. godine	Stopa	Godišnja porezna osnovica od 1. srpnja 2010. godine	Stopa	Godišnja porezna osnovica za 2010. godinu	Stopa
do 43.200,00 kn	15%	do 43.200,00 kn	12%	do 43.200,00 kn	13,5%
iznad 43.200,00 do 108.000,00 kn	25%	iznad 43.200,00 do 129.600,00 kn	25%	iznad 43.200,00 do 108.000,00 kn	25%
iznad 108.000,00 kn do 302.400,00 kn	35%	iznad 129.600,00 kn	40%	iznad 108.000,00 kn do 129.600,00 kn	30%
iznad 302.400,00 kn	45%			iznad 129.600,00 kn do 302.400,00 kn	37,5%
				iznad 302.400,00 kn	42,5%

? U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to kako je prikazano u poglavlju 2.1.

? Jesu li propisana oslobođenja i olakšice fizičkim osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost?

U skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, neoporezivi dio umjetničkog autorskog honorara za umjetničko djelo utvrđuje se u visini 25%. Nadalje, poslovnim primicima od samostalne djelatnosti umjetnika koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju podataka iz poslovnih knjiga ne smatraju se svote do 20.000,00 kuna godišnje što su primljene od pravnih i fizičkih osoba za obavljanje te djelatnosti, a pod uvjetom da o tome posjeduju vjerodostojne isprave.

? Kakvi su poticaji zapošljavanja?

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja, a dohodak utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju poslovnih knjiga, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za svotu isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima.

I Novim radnicima smatraju se radnici s kojima je porezni obveznik sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada, ako je ugovoreno. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slično.

Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja. Iznimno, porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika osoba s invaliditetom koristiti 3 godine računajući od dana njihova zaposlenja.

? Imaju li ovi porezni obveznici pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu?

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja, a dohodak utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju podataka iz poslovnih knjiga, dohodak od samostalne djelatnosti može se umanjiti po osnovi izdataka za obrazovanje i izobrazbu radnika, kao i tih obveznika osobno.

? Jesu li propisani poticaji za istraživanje i razvoj?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja može u poreznom razdoblju dodatno umanjiti dohodak od samostalne djelatnosti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj, i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

- I** Istraživanje je izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja.
- I** Razvoj je sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

? Kakve su porezne olakšice na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima?

Porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima mogu u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave uvećati osobni odbitak (vidi tablicu na stranici 20). Nadalje, obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za:

Područje posebne državne skrbi	Postotak umanjenja poreza
I. skupina	100%
II. skupina	75%
III. skupina	25%

Umanjenje poreza na dohodak mogu koristiti 10 godina od 1. siječnja 2005. godine, pod uvjetom da zapošljavaju više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje 9 mjeseci tijekom poreznog razdoblja.

? Kakve su porezne olakšice na području Grada Vukovara?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja na području Grada Vukovara i zapošljava više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko planinskim područjima najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju, oslobođen je plaćanja poreza na dohodak deset godina od 1. siječnja 2005. godine, a nakon toga mu se porez na dohodak umanjuje za 75%.

? Koje se porezne obrasce i u kojim rokovima dostavlja Poreznoj upravi?

Ti su obrasci prikazani u ovoj tablici:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	Porezni obveznik	🕒 osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od početka ostvarivanja primitaka
ID – Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Poslodavac	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	1. isplatelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak, 2. osoba koja primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak naplati neposredno iz inozemstva, 3. osoba koja primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak naplati neposredno od druge fizičke osobe koja ne obavlja samostalnu djelatnost	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
IP Izvješće o plaći i mirovini	Isplatelji plaće	🕒 do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH-Z Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti	Porezni obveznik – nositelj zajedničke djelatnosti	🕒 do konca siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH Prijava poreza na dohodak za _____ godinu	Porezni obveznik	🕒 do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu
Potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu u _____ godini ⁶	Isplatelj primitka	🕒 na kraju godine ili u slučaju prestanka djelatnosti

❓ Mora li se ispostavljati račune?

Obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja dužni su ispostaviti račun u najmanje 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama).

❓ Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji nisu u sustavu PDV-a?

Ti računi moraju obvezno sadržavati podatke o izdavatelju (naziv radnje i adresu, matični broj vlasnika ili matični broj nositelja zajedničke djelatnosti), o poslovnoj jedinici, ako je promet obavljen preko poslovne jedinice, nadnevu izdavanja računa, broju računa, nazivu robe ili usluge, jediničnoj cijeni i ukupnom iznosu računa.

❓ Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a?

Vrste i sadržaj računa što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a podrobije su obrađeni u poglavlju 5.

3. Prirez porezu na dohodak

❓ Tko je obveznik prireza porezu na dohodak?

Porezni obveznik poreza na dohodak s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području na kojemu je gradskom ili općinskom odlukom propisana obveza plaćanja prireza.

⁶ Potvrda o visini pojedinačnih i ukupnih godišnjih primitaka po izvorima dohotka, postotku i iznosu priznatih izdataka pri isplati, iznosu izdatka po osnovi uplaćenog obveznog doprinosa iz primitka prema posebnim propisima, iznosu dohotka, nadnevu uplate obveznih doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak te iznosu obustavljenih i uplaćenih obveznih doprinosa iz primitka, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke i posebnog poreza na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke te iznosu neto isplate.

? Tko i kad obračunava, obustavlja i uplaćuje prizrez porezu na dohodak?

1. Isplatelj primitka po osnovi drugog dohotka dužan je obračunati, obustaviti i uplatiti prizrez istodobno kad autoru poreznom obvezniku obračunava i plaća prizrez na dohodak,
2. Autor obveznik prizreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja dužan je sam obračunati i uplatiti prizrez istodobno kad obračunava i plaća prizrez na dohodak,
3. Autor koji prima naknadu neposredno iz inozemstva obvezan je obračunati i platiti prizrez porezu na dohodak istodobno kad obračunava i plaća prizrez na dohodak.

? Kako se izračunava prizrez porezu na dohodak?

Tako da se utvrđeni iznos prizreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prizreza.

? Kolike su propisane stope prizreza?

Stope prizreza porezu na dohodak po gradovima i općinama prikazane su u slijedećoj tablici:

Andrijaševci	8%	Brinje	10%	Donji Miholjac	8%
Bale	1%	Brodski Stupnik	10%	Dragalić	10%
Barban	5%	Buje	6%	Draž	2%
Bedenica	3%	Bukovlje	5%	Drenovci	5%
Bednja	10%	Cerna	5%	Drniš	5%
Belica	1%	Cernik	10%	Dubrava	3%
Beli Manastir	1%	Cerovlje	2%	Dubravica	7%
Belišće	10%	Cestica	10%	Dubrovačko primorje	8%
Benkovac	5%	Cista Provo	3%	Dubrovnik	15%
Beretinec	7%	Civljane	7%	Duga Resa	5%
Bilice	10%	Crikvenica	10%	Dugo Selo	9%
Bilje	5%	Čabar	5%	Dugopolje	8%
Biskupija	4%	Čaglin	5%	Dvor	5%
Bistra	10%	Čakovec	10%	Đakovo	10%
Bizovac	3%	Čazma	10%	Đurđenovac	8%
Bjelovar	12%	Čeminac	3%	Erdut	1%
Blato	10%	Darda	5%	Ervenik	3%
Bol	10%	Davor	10%	Farkaševac	3%
Borovo	10%	Delnice	5%	Fažana	3%
Bošnjaci	5%	Dežanovac	5%	Feričanci	10%
Brckovljani	3%	Dicmo	8%	Fužine	5%
Brdovec	10%	Donja Voća	10%	Garčin	10%
Brela	5%	Donji Andrijevi	8%	Garešnica	10%
Brestovac	5%	Donji Lapac	5%	Gornji Bogičevci	5%
Breznica	10%	Donji Martijanec	5%		

Gračac	7%
Gračišće	5%
Gradec	5%
Grubišno polje	10%
Hrvace	10%
Hrvatska Kostajnica	4%
Ilok	5%
Imotski	12%
Ivanec	10%
Ivanić Grad	6%
Ivankovo	10%
Jagodnjak	3%
Jakovlje	5%
Jakšić	5%
Jastrebarsko	9%
Jelsa	10%
Kanfanar	2%
Kapela	8%
Kaptol	10%
Karlovac	12%
Karolja	5%
Kaštela	12%
Kaštelir-Labinci	1%
Kijevo	5%
Kistanje	3%
Klanjec	12%
Klenovnik	7%
Klinča Sela	10%
Kloštar Ivanić	2%
Kneževi Vinogradi	5%
Knin	5%
Konavle	7,5%
Končanica	5%
Konjšćina	5%
Korčula	6%
Kraljevica	5%
Krašić	6%
Kravarsko	5%
Križ	2%

Križevci	10%
Krnjak	8%
Kutina	10%
Labin	6%
Lanišće	1%
Lastovo	3%
Lepoglava	8%
Lipovljani	6%
Ližnjan	5%
Lokvičići	7%
Lovas	5%
Lovinac	3%
Ludbreg	8%
Luka	5%
Lumbarda	5%
Lupoglav	1%
Magadenovac	2%
Majur	5%
Makarska	10%
Mali Bukovec	5%
Marčana	5%
Marija Gorica	10%
Marijanci	5%
Markušica	5%
Medulin	5%
Metković	10%
Milna	2%
Mljet	10%
Motovun	1%
Mrkopalj	5%
Muč	7%
Murter	6%
Negoslavci	5%
Nova Gradiška	12%
Nova Kapela	10%
Novi Marof	10%
Novi Vinodolski	7%
Nuštar	6%
Omiš	8%
Opatija	7,5%

Orle	5%
Osijek	13%
Otočac	5%
Otok (Sinj)	10%
Otok (Vinkovci)	10%
Ozalj	12%
Pazin	5%
Petlovac	5%
Petrijevci	5%
Petrinja	10%
Pićan	2%
Pirovac	6%
Pisarovina	3%
Pleternica	10%
Plitvička jezera	5%
Podbablje	6%
Podcrkavlje	5%
Podgora	10%
Podstrana	8%
Pokupsko	5%
Polača	10%
Popovac	3%
Popovača	6%
Požega	10%
Pregrada	10%
Preseka	3%
Primošten	10%
Proložac	5%
Promina	5%
Pučišća	5%
Pula	7,5%
Pušća	10%
Rakovec	3%
Rakovica	8%
Raša	6%
Ravna Gora	7,5%
Rešetari	10%
Ribnik	5%
Rijeka	6,25%
Rovinj	6%

Rugvica	6%	Špišić Bukovica	9%	Visoko	10%
Runovići	6%	Štitar	10%	Višnjan	5%
Ružić	5%	Tinjan	5%	Vižinada	1%
Sibinj	10%	Tisno	6%	Vodice	6%
Sinj	8%	Tordinci	5%	Vodnjan	5%
Sisak	10%	Tribunj	6%	Vojnić	7,5%
Skradin	5%	Trnovec	3%	Vrbanja	5%
Slavonski Brod	8%	Bartolovečki		Vrbje	3%
Slunj	5%	Trogir	8%	Vrbovec	12%
Solin	10%	Trpanj	10%	Vrbovsko	6%
Split	10%	Tučepi	10%	Vrgorac	10%
Sračinec	5%	Udbina	5%	Vrhovine	7%
Stara Gradiška	5%	Umag	6%	Vrlika	7%
Stari Mikanovci	10%	Unešić	5%	Zadvarje	1%
Staro Petrovo Selo	10%	Valpovo	8%	Zagreb	18%
Stupnik	6%	Varaždin	10%	Zagvozd	6%
Sutivan	10%	Varaždinske Toplice	10%	Zaprešić	12%
Sveta Nedelja (Samobor)	6%	Vela Luka	9%	Zlatar	10%
Sveta Nedelja (Labin)	3%	Velika Gorica	12%	Zlatar Bistrica	5%
Sveti Đurđ	5%	Velika Kopanica	7%	Zmijavci	8%
Sveti Ivan Zelina	12%	Veliki Bukovec	5%	Žakanje	5%
Sveti Lovreč	1%	Veliko Trgovišće	7,5%	Žminj	10%
Sveti Petar u Šumi	7%	Vidovec	10%	Žumberak	3%
Svetvinčenat	5%	Vinica	5%	Župa dubrovačka	10%
Šibenik	10%	Vinkovci	10%	Županja	12%
		Virovitica	10%		
		Vis	3%		

? Na koje se račune uplaćuje prizrez porezu na dohodak?

Na iste račune na koje se uplaćuje porez na dohodak.

4. Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke

? Kad je autor obveznik posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke?

Kad mu se isplaćuju primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

? Tko za njega obračunava ovaj poseban porez?

Isplataitelj autorskih naknada od kojih se utvrđuje drugi dohodak obavezan je obračunati, obustaviti i uplatiti poseban porez istodobno s isplatom primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak.

? Što je porezna osnovica?

Porezna osnovica je *ukupni mjesečni primitak* (autorske naknade) što se obračunava kao drugi dohodak umanjen za predujam poreza na dohodak i prerez porezu na dohodak.

- i Pri utvrđivanju porezne osnovice za obračun posebnog poreza na primitke iz kojih se utvrđuje drugi dohodak ukupni primici se ne umanjuju za:
 - izdatke u visini 30% ostvarenih primitaka po osnovi autorskih naknada, i
 - 25% neoporezivog dijela od ostvarene naknade za umjetničko djelo.

? Kolike su propisane stope?

Porezna stopa	Razdoblje primjene
2% ako je isplataitelj tijekom jednog mjeseca po istoj osnovi isplatio ukupni iznos veći od 3.000,00 kn, a do 6.000,00 kn	od 1. kolovoza 2009. do 30. lipnja 2010. godine
4% ako je isplataitelj tijekom jednog mjeseca po istoj osnovi isplatio ukupni iznos veći od 6.000,00 kn	
4% ako je isplataitelj tijekom jednog mjeseca po istoj osnovi isplatio ukupni iznos veći od 6.000,00 kn	od 1. srpnja 2010. do 31. listopada 2010. godine

? Na koji se račun posebni porez uplaćuje?

Na račun državnog proračuna, i to na ovaj način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
	Poziv na broj zaduženja
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
Državni proračun Republike Hrvatske	68 1001005 - 1863000160
	Poziv na broj odobrenja 1902 - XXXXXXXXXXXXXXX
Stanično obilježje: Šifra općine plaćanja: Opis plaćanja	Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera malogodavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Ob: HUB 1-1-CAR

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj obveznika plaćanja poreza (11 znamenki)

- i Poseban porez na plaće, mirovine i druge primitke jest konačan porez i ne prijavljuje se u godišnjoj prijavi poreza na dohodak.

? Jesu li propisani porezni obrasci?

Isplatitelj primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak ima obvezu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostaviti ispunjeni Obrazac IPP (Izvješće o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke u _____ mjesecu _____ godine).

5. Poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke

? Tko je obveznik ovog posebnog poreza?

Autor obveznik poreza na dohodak koji dohodak od slobodnog zanimanja utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti prema podacima iz poslovnih knjiga u razdoblju od 1. listopada 2009. do 31. kolovoza 2010. godine ako je *prosječni mjesečni primitak* od autorskih naknada veći od 3.000,00 kn, a od 1. rujna do 31. prosinca 2010. godine ako je taj primitak veći od 6.000,00 kn.

? Što je porezna osnovica i kolike su propisane stope?

U ovoj su tablici prikazane porezne osnovice i porezne stope tijekom primjene posebnog poreza na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke:

Vrsta primitka	Porezna osnovica	Razdoblje primjene	Porezna stopa	
Primici od obavljanja djelatnosti slobodnih zanimanja, a dohodak se utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga	+ dohodak od samostalne djelatnosti za koji je podnesena godišnja prijava poreza na dohodak – propisana umanjena dohotka – preneseni porezni gubitak – godišnja obveza poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak od samostalne djelatnosti	od 1.10.2009. do 31.08.2010.	Prosječni mjesečni primitak od djelatnosti veći od 3.000,00 kn, a manji ili jednak 6.000,00 kn	2%
			Prosječni mjesečni primitak od djelatnosti veći od 6.000,00 kn	4%
		od 1.09.2010. do 31.12.2010.	Prosječni mjesečni primitak od djelatnosti veći od 6.000,00 kn	4%

? Koji su propisani rokovi za plaćanje ovog poreza?

Predujam posebnog poreza plaća se najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, a godišnji obračun posebnog poreza do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

I Predujam posebnog poreza obračunavaju i plaćaju na iznos prosječnoga mjesečnog primitka, a razmjerno broju mjeseci poreznog razdoblja, u pravilu kalendarske godine, u kojem se djelatnost obavlja. Za razdoblje od 1. listopada 2009. godine do 31. siječnja

2010. godine mjesečni predujam posebnog poreza obračunavaju i plaćaju na temelju podnesene godišnje prijave poreza na dohodak za 2008. godinu, a za razdoblje od 1. veljače 2010. do 31. prosinca 2010. godine na temelju podnesene godišnje prijave poreza na dohodak za 2009. godinu.

- I** Porezni obveznik koji od 1. listopada 2009. godine započne obavljati samostalnu djelatnost, ili djelatnost od koje se dohodak utvrđuje prema Zakonu o porezu na dohodak na temelju propisanih poslovnih knjiga obavezan je obračunati i platiti predujam posebnog poreza prema predviđenom iznosu dohotka u godini u kojoj je počeo ostvarivati dohodak, o čemu je, u roku 8 dana od početka obavljanja djelatnosti, dužan izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.
- I** Konačan obračun posebnog poreza na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke za 2010. godinu obavlja se na temelju podnesene godišnje prijave poreza na dohodak tako da se od utvrđene obveze posebnog poreza odbije plaćeni predujam posebnog poreza.

? Na koji se račun posebni porez uplaćuje?

Na račun državnog proračuna, i to kako je prikazano u poglavlju 4.

? Koji je propisani obrazac i u kojem se roku podnosi?

Porezni obveznik po osnovi obavljanja djelatnosti od koje se dohodak utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga ima obvezu uz prijavu poreza na dohodak za 2010. godinu do 28. veljače 2011. godine podnijeti pravilno popunjeni Obrazac IPP-SD – Izvješće o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti u 2010. godini.

6. Porez na dobit

? Kad je autor obveznik poreza na dobit?

1. Kad ispunjava samo jedan od narednih uvjeta⁷:
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni primitak veći od 2.000.000,00 kuna, ili
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario dohodak veći od 400.000,00 kuna, ili
 - ako ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti veću od 2.000.000,00 kuna (prema nabavnoj vrijednosti dugotrajne imovine), ili
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini prosječno zapošljavao više od 15 radnika, ili
2. Ako do kraja tekuće godine podnese zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu da u idućoj kalendarskoj godini želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Pisani zahtjev kojim se traži promjena načina oporezivanja dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu. U slučaju supoduzetništva ili drugog

⁷ Autor koji je ispunio jedan od nabrojanih uvjeta o tome u pisanom obliku izvješćuje nadležnu ispostavu Porezne uprave do kraja godine u kojoj je ispunjen jedan od propisanih uvjeta.

oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici. Rješenje kojim se usvaja zahtjev obvezuje poreznog obveznika sljedećih 5 godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

? Tko i kad obračunava predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik sam obračunava predujam poreza na dobit po osnovi godišnje porezne prijave za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno za prethodno porezno razdoblje. Mjesečni predujam poreza na dobit utvrđuje se razmjerno visini porezne obveze po godišnjem obračunu za prethodnu godinu, i to tako da se svota porezne obveze za prethodno porezno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istoga razdoblja.

I Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora, ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju poreznog obveznika, ili na zahtjev poreznog obveznika, rješenjem izmijeniti visinu mjesečnih predujmova poreza na dobit.

? Kako autor, kojemu je rješenjem odobreno plaćanje poreza na dobit umjesto poreza na dohodak, plaća predujmove poreza na dobit?

On do podnošenja godišnje prijave poreza na dobit predujmove poreza na dobit plaća u visini predujma poreza na dohodak što je utvrđen na temelju porezne prijave poreza na dohodak za godinu u kojoj je zahtjev podnesen.

? Kako se na početku obavljanja djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do podnošenja prve porezne prijave.

? Što je porezna osnovica i kako se izračunava?

Porezna osnovica poreza na dobit autora rezidenta obveznika poreza na dobit je dobit što je ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu, a utvrđuje se prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

? Po kojoj se stopi obračunava i plaća porez na dobit?

Po stopi od 20%.

? U kojem se roku plaća porez na dobit?

Predujmovi poreza na dobit moraju se platiti najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, a porez na dobit po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se najkasnije 4 mjeseca nakon isteka kalendarske godine, odnosno razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

? Na koji se račun uplaćuje porez na dobit?

Na račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika.

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	IZNOS kn
Model	Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model
Račun poreza na dobit grada/općine	Broj računa primatelja
Statističko obilježje	68
Sifra opisa plaćanja	1001005 – 17XXX1606X
Opis plaćanja	Poziv na broj odobrenja
Porez na dobit	1651 – XXXXXXXXXXXXX
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalogodavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Obr. HIB-1-04/01

Upisuje se račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

? Jesu li za obveznike poreza na dobit propisana oslobođenja, olakšice i poticaji?

Jesu, i to za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na području posebne državne skrbi, na brdsko-planinskom području, na području Grada Vukovara i u slobodnim zonama. Osim toga, zakonom o porezu na dobit propisana su državne potpore za istraživačko-razvojne projekte i potpora za obrazovanje i izobrazbu

? Koje su propisane poslovne knjige?

Obveznici poreza na dobit dužni su voditi poslovne knjige u skladu s propisima o računovodstvu, i to dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige.

? Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	Autor kad započinje obavljati djelatnost	🕒 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
ID Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako zapošljava radnike	🕒 Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
ID-1 Izvješće o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu u godini _____	Autor ako isplaćuje naknade na koje se plaća predujam poreza na dohodak po odbitku	🕒 Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako isplaćuje drugi dohodak	🕒 Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	🕒 Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IP Izvješće o plaći i mirovini	Autor ako radnicima isplaćuje plaće	🕒 Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
PD - Prijava poreza na dobit, Bilanca, Račun dobiti i gubitka, poseban obračun za korištene olakšice, oslobođenja i poticaje, izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza po poreznoj prijavi (ako je predumovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi), pregled prenesenog gubitka po godinama, pregled razlika između podataka u Bilanci i Računu dobiti i gubitka i podataka u poreznoj prijavi	Autor obveznik poreza na dobit	🕒 četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit

7. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

🔍 Kad je autor obveznik PDV-a?

Kad mu je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga bila veća od 85.000,00 kn.

- 📌 Autori mogu postati obveznici PDV-a na početku obavljanja djelatnosti ako se prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u tekućoj godini kad počinju obavljati poduzetničku djelatnost, i to najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga.
- 📌 Autori mogu biti obveznici PDV-a iako u tekućoj, a vjerojatno i u idućim godinama, neće imati isporuka u vrijednosti preko 85.000,00 kuna godišnje, pod uvjetom da do kraja tekuće godine Poreznoj upravi podnesu zahtjev i tada od 1. siječnja iduće godine postaju obveznici PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem koje ih obvezuje da ostanu porezni obveznici idućih 5 godina.

🔍 Jesu li samostalni umjetnici obveznici PDV-a?

Usluge i isporuke dobara samostalnih umjetnika oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga i isporuka dobara umjetnika koji su se do 31. srpnja 2000. godine dragovoljno upisali u Registar obveznika PDV-a.

- 📌 Samostalnim umjetnicima smatraju se umjetnici koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost kao trajnu ili povremenu djelatnost, uz potvrdu strukovne organizacije.

? **Mogu li samostalni umjetnici postati obveznici PDV-a?**

Oni to mogu postati samo ako se **prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti** prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? **Kad se autori moraju prijaviti u Registar obveznika PDV-a?**

Ako je vrijednost njihovih ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 85.000,00 kn oni postaju obveznici PDV-a od 1. siječnja tekuće godine i dužni su se prijaviti u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu) u Registar obveznika PDV-a, i to najkasnije do 15. siječnja tekuće godine. Od 1. siječnja tekuće godine moraju početi voditi sve poslovne knjige što su propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Zakonom o porezu na dohodak, te u zakonskim rokovima podnositi porezne prijave.

? **Na što autori plaćaju PDV?**

PDV se plaća na:

1. u tuzemstvu obavljene sve usluge uz naknadu što ih autor obavi baveći se svojom djelatnosti, ako im je mjesto oporezivanja u tuzemstvu,
2. uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara.

➤ Oporezivim uslugama smatra se i:

1. korištenje dobara koja čine dio poduzetničke imovine od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe, ako se PDV na ta dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti,
2. obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika ili njegovih zaposlenika u privatne ili druge nepoduzetničke svrhe.
3. korištenje (uzimanje) za potrebe reprezentacije dobara što ih je porezni obveznik sam proizveo, dobara što ih je kupio ili uvezao, a za koja je u cijelosti iskoristio pravo na odbitak pretporeza, te korištenje usluga svojeg poduzeća za iste namjene, ako se PDV da su ta dobra i usluge nabavljeni od drugog poreznog obveznika ne bi mogao u cijelosti odbiti, nego bi se primijenile odredbe o ograničenju prava na odbitak 70% pretporeza.

I Isto se odnosi i na korištenje osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, kao i dobara i usluga s njima povezanim, za koje je propisano ograničenje od 30%, odnosno 100% odbitka pretporeza.

? **Što je porezna osnovica PDV-a?**

Vrijednost naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

I Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim PDV-a i prolaznih stavki (svote što ih poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe) i sniženja cijene i popusta odobrenih kupcu u trenutku ispostavljanja računa.

? Po kojoj stopi se PDV obračunava i plaća na autorske naknade?

Po stopi od 23%.

- I Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 23% mora izračunati iznos poreza primjenjuje se preračunata porezna stopa 18,6992%.

? Tko utvrđuje i obračunava poreznu obvezu?

Autor obveznik PDV-a mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi i obračunati obvezu PDV-a i iskazati je u poreznoj prijavi. On mora predati poreznu prijavu na propisanom obrascu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do zadnjega dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke.

- I Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu. Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 300.000,00 kuna, obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovaj se poduzetnik može prijaviti Poreznoj upravi za podnošenje porezne prijave za razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.
- I Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao samo dijelom kalendarske godine tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

? Što je to pretporez?

Pretporez je svota PDV-a:

1. što je zasebno iskazana na računima za isporuke dobara i usluge što su ih drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku,
2. što je carinarnica obračunala i naplatila pri uvozu,
3. što je platio domaći poduzetnik na propisani uplatni račun za usluge oporezive u tuzemstvu što mu ih je obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu.

? Kad autor obveznik PDV-a može odbiti pretporez?

Autor obveznik poreza na dohodak koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema primljenim (naplaćenim) naknadama može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjeni naredni uvjeti:

1. Račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve podatke propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost,
2. Račun i isporuka dobara i usluga primljeni su od drugog obveznika PDV-a,
3. Autoru je isporuka dobara i usluga obavljena u poduzetničke svrhe,
4. Za primljene isporuke nije isključeno pravo na odbitak pretporeza,
5. Računi za isporučena dobra i usluge su plaćeni.

Autor obveznik poreza na dobit koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema izdanim računima može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjena prva od četiri nabrojana uvjeta.

I Pretporez se može odbiti od porezne osnovice na temelju:

- računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,
- uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu,
- dokaza o uplati PDV-a što ga je platio domaći poduzetnik kojemu je inozemni poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavio uslugu u tuzemstvu i za što mu je ispostavio račun.

? **Koji su propisani rokovi plaćanja PDV-a**

1. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za mjesečna obračunska razdoblja** – obračunani i prijavljeni PDV za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za tromjesečna obračunska razdoblja** – obračunani i prijavljeni PDV za proteklo tromjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja travnja za prvo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. **Godišnje obračunsko razdoblje**
Obveznik poreza na dohodak mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu,
Obveznik poreza na dobit mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje najkasnije do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu.

I Obveznik PDV-a koji je prestao obavljati djelatnost dužan je u roku 3 mjeseca od prestanka poslovanja uplatiti obračunani i prijavljeni PDV i podnijeti prijavu PDV-K.

I Pri uvozu dobara PDV obračunava i naplaćuje nadležna carinarnica.

? **Koje su propisane poslovne knjige i evidencije?**

1. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga
 2. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za primljene predujmove
 3. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge
 4. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za dane predujmove
 5. Posebne evidencije za uvezena dobra
 6. Posebne evidencije za plaćeni PDV na usluge inozemnih poduzetnika.
- 🏠 Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza i pretporeza, nije obvezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.

? **Koji su propisani obrasci?**

U ovoj su tablici prikazani propisani obrasci i rokovi u kojima ih autor obveznik PDV-a mora podnositi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu:

Naziv obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
P-PDV 1- prijava u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost	<ul style="list-style-type: none"> 🕒 prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti koja podliježe oporezivanju PDV-om 🕒 najkasnije do 15. siječnja tekuće godine poduzetnici koji su u protekloj godini obavili oporezive isporuke iznad 85.000,00 kn
PDV - prijava poreza na dodanu vrijednost	🕒 do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo mjesečno ili tromjesečno obračunsko razdoblje
PDV-K – prijava konačnog obračuna poreza	<ul style="list-style-type: none"> 🕒 do kraja travnja za obveznike poreza na dobit 🕒 do kraja veljače za obveznike poreza na dohodak 🕒 3 mjeseca od dana prestanka poslovanja

? Mora li autor ispostaviti račun za svaku isporuku dobara i obavljenju uslugu?

Autor obveznik PDV-a mora ispostaviti račun u najmanje dva primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu. Jedan primjerak se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

Propisane vrste računa:

Obveznik izdavanja računa	Vrsta računa
Obveznik poreza na dobit koji za obavljenju isporuku dobara ili usluga PDV plaća prema izdanim računima	R-1
Obveznik poreza na dohodak koji za obavljenju isporuku dobara ili usluga PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama	R-2

? Što moraju sadržavati računi poreznih obveznika koji su u sustavu PDV-a?

Najmanje slijedeće podatke:

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
3. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga,
6. iznos naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga razvrstane po poreznoj stopi,
7. iznos poreza razvrstan po poreznoj stopi,
8. zbrojni iznos naknade i poreza.

I Poduzetnici koji isporuke dobara i obavljene usluge naplaćuju u gotovini, obvezni su promet iskazivati preko naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način s tim da za svaku isporuku obvezno izdaju račun. Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja, moraju sadržavati najmanje:

1. broj i nadnevak izdavanja,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

I Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini moraju na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

? Na koji račun autor obveznik PDV-a uplaćuje dužnu svotu PDV-a?

Na račun proračuna Republike Hrvatske, i to na slijedeći način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA** ISPLATA

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	IZNOS kn	Model	Broj računa platitelja
	Poziv na broj zaduženja		
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa Državni proračun Republike Hrvatske	Model	Broj računa primatelja	
	68	1001005 – 1863000160	
Poziv na broj odobrenja XXXX – XXXXXXXXXXXX			
Statističko obilježje: Sifra opisa plaćanja Opis plaćanja Porez na dodanu vrijednost			
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalagodavca		Ovjera banke
Datum podnošenja			
Potpis primatelja			

Obz. PIB 1-1-A/H

Upisuje se broječna oznaka vrste poreza
1201 – Porez na dodanu vrijednost
1228 – Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poduzetnika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj obveznika plaćanja poreza (11 znamenki)

8. Obvezni doprinosi

? Je li propisana obveza doprinosa autorima fizičkim osobama?

Autori fizičke osobe imaju obvezu doprinosa u ovim slučajevima:

- ✎ Autor je **prijavljen na obvezna osiguranja** po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) i u Poreznoj upravi je upisan u registar obveznika poreza na dohodak, te prema tim primicima utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti (vodi poslovne knjige) ili utvrđuje dobit
- ✎ Autor umjetnik i autor novinar **prijavljen je na obvezna osiguranja** po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) i u Poreznoj upravi je upisan u registar obveznika poreza na dohodak ali prema primicima po osnovi isporuke umjetničkog djela ili djela novinara plaća porez na dohodak „po odbitku“, odnosno isplatelj primitka obračunava, obustavlja i plaća predujam poreza na dohodak

I Izuzetak je autor samostalni umjetnik kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna u skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.

✎ Autor samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalnu djelatnost) obavlja kao „drugu djelatnost“, odnosno istovremeno kada je u radnom odnosu te je u Poreznoj upravi upisan u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i prema primicima po toj osnovi utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit

I Obveza doprinosa po ovoj osnovi ne utvrđuje se umirovljeniku i osobi mlađoj od 15 godina.

✎ Autoru koji boravi u inozemstvu na službenom putu, a po osnovi primitaka od autorskih naknada obveznik je poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ili poreza na dobit.

? Tko obračunava doprinose po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja?

- Autoru koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran i obveznik je poreza na dohodak (obračunatog prema dohotku od samostalne djelatnosti ili prema drugom dohotku), a ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna, obvezu doprinosa i mjesečne svote doprinosa rješenjem utvrđuje Porezna uprava.
- Autor koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran, a od te djelatnosti utvrđuje dobit (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) sam je dužan obračunati doprinose. O utvrđenim obvezama podnosi izvješće Poreznoj upravi na Obrascu ID.
- Autoru koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja ali nije prijavljen na obvezna osiguranja i djelatnost obavlja kao „drugu djelatnost“ odnosno istovremeno uz radni odnos (nesamostalni rad) i po toj je osnovi osiguran, a prema primicima od „druge djelatnosti“ utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit, obvezu doprinosa i godišnje svote doprinosa rješenjem utvrđuje Porezna uprava.

I Obveza doprinosa po ovoj osnovi ne utvrđuje se umirovljeniku i osobi mlađoj od 15 godina.

- Za autora koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran te ima status samostalnog umjetnika prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna, doprinose obračunava Ministarstvo kulture, odnosno, po ovlaštenju tog Ministarstva doprinose za mirovinsko osiguranje obračunava HZMO a doprinose za zdravstveno osiguranje HZZO na teret Ministarstva kulture. O utvrđenim obvezama HZMO i HZZO podnose izvješće Poreznoj upravi na Obrascu IDD-1.
- Za autora koji boravi u inozemstvu na službenom putu postupak utvrđivanja obveze posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu je različit, i to:
 - a) autor obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ili poreza na dobit, ili ako samostalnu djelatnost obavlja kao „drugu djelatnost“, poseban dopri-

nos obračunava sam obveznik i o utvrđenoj obvezi podnosi izvješće Poreznoj upravi na ID obrascu,

- b) za autora kojemu se na primitke od autorskih naknada plaća porez na dohodak „po odbitku“, a isplatelj primitka ga šalje na službeni put u inozemstvo, poseban doprinos obračunava isplatelj primitka i o utvrđenoj obvezi podnosi izvješće Poreznoj upravi na Obrasci IDD.

I Od ove obveze nisu izuzeti autori koji imaju status samostalnog umjetnika i doprinosi im se plaćaju iz državnog proračuna, kao niti autori koje ostvaruju primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak, bez obzira na vrstu primitaka i bez obzira na činjenicu da je primitak izuzet od obveze ostalih doprinosa.

Obveznici doprinosa po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, osnovice za obračun doprinosa i rokovi za uplatu doprinosa prikazani su u ovoj tablici:

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Osnovica za obračun doprinosa	Način utvrđivanja obveze i rok za uplatu doprinosa
Samostalna djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti)			
Osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od samostalne djelatnosti utvrđuje dohodak, prema poslovnim knjigama (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50%	Mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2010. godinu je 8.487,60 kn)	Obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
Osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalni umjetnik za kojega, prema primicima po toj osnovi, porez na dohodak obračunava i plaća isplatelj „po odbitku“ (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50%	Mjesečna osnovica je iznos prosječne plaće (za 2010. godinu je 7.716,00 kn)	Obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Osnovica za obračun doprinosa	Način utvrđivanja obveze i rok za uplatu doprinosa
Ostale samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja			
Osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – novinar koji dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje prema poslovnim knjigama ili prema primicima po toj osnovi porez na dohodak obračunava i plaća isplatelj „po odbitku“	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% Ili <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% 	Mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,65 (za 2010. godinu je 5.015,40 kn)	Obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
Osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji prema primicima po osnovi samostalne djelatnosti utvrđuje dobit (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) i isplaćuje si poduzetničku plaću	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% Ili <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% 	Mjesečna osnovica je iznos poduzetničke plaće, ali ne može biti manje od umnoška prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2010. godinu je 8.487,60 kn)	Obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu je istovremeno s isplatom plaće, odnosno do zadnjega dana u mjesecu za prethodni mjesec kad se plaća za prethodni mjesec ne isplati do zadnjega dana u mjesecu.
Osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji prema primicima po osnovi samostalne djelatnosti utvrđuje dobit (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) i ne isplaćuje si poduzetničku plaću	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% Ili <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% 	Mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2010. godinu je 8.487,60 kn)	Obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu mjesečnih obveza je 15. dan u mjesecu za prethodni mjesec

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Osnovica za obračun doprinosa	Način utvrđivanja obveze i rok za uplatu doprinosa
Druga djelatnost⁸			
Fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i od te djelatnosti utvrđuje dohodak	1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% Ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15%	Godišnja osnovica je dohodak – razlika između primitaka i izdataka prije umanjena i uvećanja dohotka i prije umanjena za gubitak prethodnih godina, a najviše do 60.184,80 kuna	Obvezu doprinosa i godišnje iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu je 15 dana od dana dostave rješenja
Fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i od te djelatnosti utvrđuje dobit	1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% Ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15%	Godišnja osnovica je dobit – razlika između prihoda i rashoda i prije umanjena i uvećanja dobiti i prije umanjena za gubitak prethodnih godina, a najviše do 60.184,80 kuna	Obvezu doprinosa i godišnje iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu je 15 dana od dana dostave rješenja
Djelatnost samostalnih umjetnika kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna			
Ministarstvo kulture za osiguranike samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50% Ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – 0,50%	Mjesečna osnovica je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,8 (za 2010. godinu je 6.172,80 kn)	Obvezu doprinosa utvrđuju HZMO i HZZO, po ovlaštenju Ministarstva kulture, a rok za uplatu je 30. dan u mjesecu za prethodni mjesec

⁸ Druga djelatnost jest samostalna djelatnost slobodnog zanimanja koju fizička osoba obavlja istovremeno uz radni odnos ili uz osiguranje po nekoj drugoj osnovi obveznih osiguranja

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Osnovica za obračun doprinosa	Način utvrđivanja obveze i rok za uplatu doprinosa
Obveza posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu			
Osoba koja je obveznik poreza na dohodak (od samostalne djelatnosti) ili od samostalne djelatnosti utvrđuje dobit ili samostalnu djelatnost obavlja kao „drugu djelatnost“, a osobno boravi na službenom putu u inozemstvu	Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – 20%	Mjesečna osnovica je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35 (za 2010. godinu je 2.700,60 kn), razmjerno broju dana na službenom putu u inozemstvu	Obvezu posebnog doprinosa utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu je 15. dan u mjesecu za prethodni mjesec
Isplatelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak za primatelja autorske naknade kojega šalje na službeni put u inozemstvo	Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – 20%	Mjesečna osnovica je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35 (za 2010. godinu je 2.700,60 kn), a razmjerno broju dana na službenom putu u inozemstvu	Obvezu posebnog doprinosa utvrđuje isplatelj primitka, a rok za uplatu je 15. dan u mjesecu za prethodni mjesec

? Na koje se račune uplaćuje obvezne doprinose?

- Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup), doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu plaća se u korist uplatnog računa državnog proračuna na ovaj način:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

☐ HILNOSTI ☒ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE ☒ UPLATA ☒ ISPLATA	
IZNOS kn []	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: [] Broj računa platitelja: []
Poziv na broj zaduženja: []	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa Državni proračun Republike Hrvatske	Model: 68 Broj računa primatelja: 1001005 – 1863000160
Poziv na broj odobrenja: XXXX – XXXXXXXXXXXXX – XXXX	
Statističko obilježje: [] Sifra opisa plaćanja: [] Opis plaćanja: Doprinos	
Datum valute/uplate/isplate: [] Ovjera nalogodavca: []	Ovjera banke: []
Datum podnošenja: []	
Potpis primatelja: []	

Obr. HIBG 1-1-04/01

■ Upisuje se: uplatitelj **OIB** (11 znamenaka)

■ Za brojčane oznake **8249** i **8303** upisuje se oznaku identifikatora obrasca R-Sm

Upisuje se brojčana oznaka vrste doprinosa	Opis plaćanja
8214	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8249	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8303	Doprinos za mirovinsko osiguranje za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
8320	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za obveznike doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici
8443	Posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu
8478	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8532	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8591	Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava, rješenjem prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8613	Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8680	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
8699	Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
8800	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici

➔ Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) plaća se u korist uplatnog računa doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, i to ovako:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa		IZNOS kn	Model	Broj računa platitelja
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa		Model	Broj računa primatelja	
Račun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje		68	1 001 005 – 17 000 36 001	
Statističko obilježje: Sifra opisa plaćanja Opis plaćanja		Poziv na broj zaduženja		
Datum valute/uplate/isplate		Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje		
Datum podnošenja		Ovjera nalagodavca		
Potpis primatelja		Ovjera banke		

Obr: HUB 1-1-2018

■ Upisuje se uplatitelj **OIB** (11 znamenaka)

■ Upisuje se oznaku identifikatora obrasca R-Sm

Upisuje se brojčana oznaka vrste doprinosa	Opis plaćanja
2046	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
2216	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
2224	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za obveznike po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici
2232	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)

? Koji su propisani obrasci?

U ovoj je tablici prikaz propisanih obrazaca izvješća o obračunanim doprinosima i tijela kojima se ti obrasci podnose, te rokovi za njihovo podnošenje:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Tijelo kojemu se podnosi obrazac	Rok za podnošenje
ID	<ul style="list-style-type: none"> – osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit – za svoje osobno osiguranje – osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja kad putuje na službeni put u inozemstvo 	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1	<ul style="list-style-type: none"> – HZMO – HZZO Za obračunane doprinose za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
IDD	Isplataljivi primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak. Za obračunani posebni doprinos za zdravstveno osiguranje radi korištenja zdravstvene zaštite u inozemstvu		
R-Sm	svi podnositelji obrazaca ID, IDD i IDD-1 kad su na tim obrascima iskazane obveze doprinosa za mirovinska osiguranja	REGOS	prilikom svakog plaćanja doprinosa, odnosno do zadnjeg dana u mjesecu ako postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa, a doprinosi nisu uplaćeni

9. Propisi

- 📖 Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 177/04, 73/08, 80/10),
- 📖 Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08),
- 📖 Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09),
- 📖 Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08),
- 📖 Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ broj 86/06),
- 📖 Zakon o brdsko-planinskim područjima („Narodne novine“ broj 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08),
- 📖 Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara („Narodne novine“ broj 44/01, 90/05, 80/08, 38/09),
- 📖 Zakon o doprinosima („Narodne novine“ broj 84/08, 152/08, 94/09),
- 📖 Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07, 35/08),
- 📖 Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 150/08, 94/09, 153/09, 71/10),
- 📖 Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“ broj 167/03, 79/07),
- 📖 Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine“ broj 43/96, 44/96),
- 📖 Zakon o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke („Narodne novine“ broj 94/09, 56/10),
- 📖 Zakon o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke („Narodne novine“ broj 119/09, 56/10),
- 📖 Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 - ispravak, 146/09),
- 📖 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 149/09),
- 📖 Pravilnik o doprinosima („Narodne novine“, broj 2/09, 9/09, 97/09),
- 📖 Pravilnik o obrascu R-Sm („Narodne novine“, broj 3/05, 38/05, 42/05, 64/05, 73/05, 116/06, 135/06, 126/07, 135/09),
- 📖 Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2010. godinu („Narodne novine“ broj 141/09),
- 📖 Pravilnik o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke („Narodne novine“ broj 96/09),
- 📖 Pravilnik o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke („Narodne novine“ broj 131/09),
- 📖 Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2010. godini („Narodne novine“ broj 157/09, 9/10, 44/10, 83/10).